

Nr. 154 / 11 Ribsafari, farþegabátur**Farþegar slasast í baki**

Skipaskr.nr. 7671
Smíðaður: Pólland 2010, plast
Stærð: 8,22 bt.
Mesta lengd: 9,98 m Skráð lengd: 9,45 m
Breidd: 2,97 m Dýpt: 1,12 m
Vél: Yamaha 188 kW, 2009
Fjöldi skipverja: 2
Fjöldi farþega: 14

Ribsafari ©Útgerð

Gögn:

Lögregluskýrsla
Gögn RNS

Lokaskýrsla afgreidd á fundi 25. maí 2012 af Inga Tryggvasyni, Hilmari Snorrasyni, Pálma K. Jónssyni, Jóhanni Ársælssyni og Ólafi K. Ármannssyni

Tilgangur þessarar skýrslu er ekki að skipta sök eða ábyrgð og skal henni ekki beitt sem sönnunargagn í opinberu máli.

Atvikalýsing:

Þann 16. júní 2011 var farþegabáturinn Ribsafari við Vestmannaeyjar. Veður: Ölduhæð (kennialda): á Surtseyjardufl 1,9 m, Bakkafjörudufli 1 og 2 var 1,2 til 1,5 m

Ribsafari, sem er harðbotna slöngubátur, var í skemmtiferð með farþega og var á siglingu aftur til hafnar í nokkuð sléttum sjó. Þegar komið var í Faxasund voru þar öldur sem báturinn barði verulega í með þeim afleiðingum að tveir farþegar slösuðust. Siglt var til hafnar þar sem einum (A) þeirra var komið undir læknishendur og síðan með sjúkrabíl og Herjólfu til lands og á sjúkrahús í Reykjavík.

Annar farþegi (B) leitaði einnig læknishjálpar hjá Heilbrigðisstofnun Vestmannaeyja vegna verulegra bakverkja.

Við rannsókn kom fram:

- að sæti farþega er bekkur um 72 sm að hæð sem gengur langsum eftir bátnum og sitja farþegar kloffvega á 10 sm þykkum svampsetum. Ekki er önnur fjöðrun í sætinu en setusvampurinn. Bakstuðningur og handföng eru við hvert sæti;
- að sögn farþega B var ekki skipað niður í sætin um borð. Hann hafði ekki reynslu til að gera sér grein fyrir hversu þung högginn gátu orðið. Taldi hann að svipaður hraði hafi verið á siglingunni allan tímann og hann ekki orðið var við að hann hafi verið aukinn áður en slysið varð;
- að farþegi B sem leitaði læknis í Vestmannaeyjum sagðist hafa setið í annarri sætaröð. Hann sagði að í skellunum hafi fætarnir ekki borið hann með þeim afleiðingum að hann lenti af miklu afli niður í setuna. Hann

sagði að farþegi A hafi setið í næstu sætaröð fyrir aftan og þeim hafi verið ráðlagt af skipstjóra að standa fast í fæturnar til að taka á móti höggum og það verið ítrekað í ferðinni;

- að slasaði A sagði að þeim hafi verið ráðlagt að standa í fæturnar til að mæta höggum frá siglingunni. Þetta hafi verið það eina sem þeim hafi verið sagt um öryggismál áður en lagt var af stað. Á leiðinni til baka hafi verið siglt á meiri ferð;
- að þegar báturinn sigldi í öldurnar missti farþegi A fæturnar og skall niður í sætið og til hliðar;
- að sögn skipstjóra er farþegum kynntar reglur sem þeir þurfa að fylgja í ferðinni. Farþegar eru spurðir um heilsufar og hvort þeir séu veilir í baki. Ef svo er þá er þeim bent á að sitja aftarlega eða aftast í bátnum. Brýnt er fyrir þeim að standa í fæturnar á meðan báturinn er á ferð til að taka við höggum sem fylgja siglingunni en á henni eru þessi tilmæli ítrekuð;
- að samkvæmt upplýsingum hjá útgerðaraðilum er alltaf farið yfir helstu öryggisatriði s.s. notkun flotbjörgunarúninga og björgunarvesta. Einnig er farið yfir hvernig á að bregðast við ef farþegi fellur útbyrðis. Þetta væri gert á bryggjunni áður en lagt er í ferðina og ítrekað þegar farþegar eru sestir um borð. Fram kom einnig að farþegi A hefði tjáð sig eftir atvikið við starfsmann um að hann hefði ekki farið eftir fyrirmælum;
- að samkvæmt framburði farþega A í lögregluskýrslu var farið yfir þessi öryggisatriði;
- að skipstjóri sagði að öryggisplan væri til fyrir skipið;
- að skipstjóri sagði að ekki hafi verið siglt á mikilli ferð en þegar farþegar biðji um „action“-ferð þá sé reynt að finna öldur til að hoppa;
- að samkvæmt ferilskráningu AIS-kerfisins var siglingahraði frá Stóra Erni austur undir Lat nálægt 29 hnútum. Fram komu athugasemdir frá útgerð um að á þessu svæði hefði verið slegið mikið af vél vegna hafstrauma og báturinn verið á um 15-20 hnúta ferð;
- að eftir atvikið kvaðst útgerðin ætla að innleiða reglu um að þeir farþegar sem ekki teldu sig heilsuhrausta verði ráðlagt að sleppa siglingunni;
- að kennialda í Bakkafjöruduflum var 1,2 til 1,5 metrar á dufli 1 en 1,5 m á dufli 2 á tímabilinu frá kl. 15 -16:00 og því vel innan marka þess sjólags sem bátunum er gert að vera í farþegaflutningum.

Nefndarálit:

Orsök slyssins var að bátnum var siglt á of mikilli ferð miðað við aðstæður.

Tillaga í öryggisátt:

Með hliðsjón af alvarlegum slysum í ferðum sem þessum telur nefndin að um sé að ræða mjög varhugaverðar siglingar m.a. vegna þess að fólk hefur ekki forsendur til að meta hvort líkamlegt ástand þess leyfi ferðir sem þessar.

Nefndin telur því fyllstu ástæðu til að endurskoða útbúnað þessara báta og gæta mun betur að öryggi farþega.